

Jaqueta de vellut morat

Museu actual:

Museu d'Història de Sabadell

Cronologia:

1883-1889

Gènere:

Dona

Procedència:

Barcelona, Catalunya

Cos de vestit de dona de vellut morat, amb obertura davantera sencera, cordada amb gafets. Davant i darrere està acabat en punta. Per davant hi ha dues pinces que arriben fins a l'alçada del pit; l'esquena està tallada amb una costura central i dos costadets per banda amb costures laterals. Màniga sastre, estreta, poc bufada, acabada lleugerament acampanada amb una obertura de 6 cm al puny. Coll de tira, folrat amb una punteta que sobresurt lleugerament. L'interior està reforçat per 13 barnilles (dues reforcen els gafets a cada costat de l'obertura). Els gafets estan intercalats (gafet i gafeta), fet que permetia que no es descordés sol. Sota l'aixella hi ha una dessuadora i una zona embuatada que donava volum al pit. A cada costura hi ha una barnilla. Les costures estan ben folrades, a mà. Les vistes són negres. La cinta que cenyia la peça a la cintura conté el nom de les modistes (una part s'ha perdut): “Rosa y Joaquina... BARCEL...”.

Creador:

Rosa Vilamala i Joaquima Vilamala

Firma:

Rosa y Joaquina Vilamala

Les germanes Rosa i Joaquima Vilamala treballaven com a modistes a Barcelona. Són

dues de les professionals que s'han pogut identificar gràcies a l'existència d'etiquetes en peces que van ser fetes per elles, en concret s'han localitzat en dos cossos de vestit. En una de les peces l'etiqueta s'ha conservat sencera: "ROSA Y JOAQUINA VILAMALA BARCELONA", mentre que a l'altra està tallada, i només s'hi pot llegir el principi del nom i l'origen geogràfic. Es tracta de dos cossos de vestit de patronatge molt similar que es poden datar probablement de principis a la dècada dels anys 80 del segle XIX. Van ser confeccionats tenint amb cura els detalls i ben acabats; les costures interiors, que queden a la vista, estan recobertes amb una veta, que dóna un aspecte molt ben acabat a la peça. Les puntades que aguanten la cinta a la cintura segueixen un dibuix geomètric, característic d'algunes modistes.

La primera referència que es coneix és la seva presència a l'Anuari Riera de l'any 1896, cal observar que apareixen localitzades en dues adreces diferents: Rosa al carrer Condal, núm. 24, 3r pis i Joaquima al carrer Junqueres, núm. 16, 3r pis 1a porta. El 1897 només apareix a l'anuari Joaquima, que es mantenya a l'adreça de l'any anterior.

Any:

c.1883

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Vellutat

Color:

Vermells

Ornamentació:

Punta

Material:

Seda

Enllaços externs:

http://www.juntadeandalucia.es/cultura/museos/media/docs/MACSE_moda_en_el_xix.pdf

Hemeroteca:

<http://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba33433/10?contentFlg=0>

Bibliografia:

ALISON, G. Victorian & Edwardian fashion : a photographic survey, New York : Dover Publications , 1981

- BERNIS, C. "El traje burgués", A: Menéndez-Pidal, G. La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, vol. I, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988.
- BOEHN, M. VON, La moda. Historia del traje en Europa desde los orígenes del Cristianismo hasta nuestros días, vol V (1790-1817), vol VI 6. (1818- 1842) i vol VII (1879-1914.) Barcelona, 1928.
- BOUCHER, M. Historia del traje en occidente, Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2009.
- BOUCHER, M. 20.000 years of fashion, 2001 (1964).
- CALLAN, G. O'HARA, DONOVAN, C. Enciclopedia de la moda : desde 1840 hasta nuestros días. Barcelona : Destino , 1989
- Burke, Doreen Bolger, et al. In Pursuit of Beauty: Americans and the Aesthetic Movement. Metropolitan Museum [1]
- CASAL-VALLS, L. "Definició de dues tipologies de vestit a través del seu ús històric: la indumentària d'arrel tradicional i el vestit d'inspiració internacional", Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n.4 (2015), pp. 23-36. [2]
- CASAL-VALLS, L. "Entre l'exclusivitat i la democratització del vestit. Apunt sobre els inicis del disseny de moda a Catalunya", Revista de Catalunya, n. 286 (2014), pp. 157-175 [3]
- CASAL-VALLS, L. "Gust i consum d'imatge al segle XIX: el vestit", Emblecat, revista de l'Associació Catalana d'Estudis d'Emblemàtica. Art i societat, n. 2 (2013), pp. 71-82 [4]
- CASAL- VALLS, L. "La historia del vestido como historia de producto: productor, consumidor y objeto", Seminari "Moderno a pesar de todo", Fundació Història del Disseny, Barcelona, febrero 2016. [5]
- COSGRAVE, B. Historia de la moda: desde Egipto hasta nuestros días. Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2005.
- De crinolinas y polisones: indumentaria y moda femenina a finales del siglo XIX: MUBAM, Museo de Bellas Artes de Murcia: 24 de noviembre 2005 - 8 enero 2006, Sala de exposiciones temporales. Textos, Mª Paz Soler Ferrer, Mª Ángeles Gutiérrez Garca. Murcia: Dirección General de Cultura, 2005
- Dictionnaire international de la mode. Collectif sous la direction de Bruno Remaury et Lydia Kamitsis; avec la collaboration de Nadine Coleno. Paris: Editions du Regard, 2004.
- ENTWISTLE, J. El cuerpo y la moda: una visión sociológica, Ed. Paidós, Barcelona, 2002
- HUNNISETT, J. Period Costume for Stage & Screen: Patterns for Women's Dress, 1800–1909. London: Unwin Hyman, 1988.
- JOHNSTON, L. La moda del siglo XIX en detalle. En col·laboració amb Marion Kite y Helen Persson; fotografies de Richard Davis; dibujos de Leonie Davis. Barcelona: Gustavo Gili, cop. 2006.
- KOENIG, R. La moda en el proceso de civilización, INSTITUTO DE ESTUDIOS DE MODA Y COMUNICACION, Valencia, 2002
- La MODA en el XIX: [exposición], Madrid: Subdirección General de Promoción de las Bellas Artes; Sevilla: Consejería de Cultura, 2007 Catálogo de la exposición celebrada

en el Museo de Artes y Costumbres Populares de Sevilla de octubre de 2007 a enero de 2008

La mode en France 1715-1815. De Louis XV à Napoléon I^o, Exposició organitzada per Musée National de Kyoto i Kyoto Costume Institute, París, 1990

LAVER, J. Breve historia del traje y la moda. Madrid: Ediciones Cátedra, 1988.

LIPOVETSKY, G.; ROUX, E. El lujo eterno. De la era de lo sagrado al tiempo de las marcas. Barcelona, 2004

MARTÍNEZ BARREIRO, A.M. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología. n. 54 (1998), pp. 129-137.

MATTHEWS DAVID, A. Fashion Victims: The Dangers of Dress Past and Present. Londres: Bloomsbury, 2015.

MC DOWELL, C. Histoire de la Mode Masculine, Éditions de la Martinière, 1997

MENÉNDEZ PIDAL, G.; BERNIS, C: “El traje burgués” A: La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988. V. 1 ; pp. 456-479

Modes et Revolution, Musée de la Mode et du Costume, Palais Galliera, París, 1789

MOORE, D. L. Fashion Through Fashion Plates, 1771–1970. London: Ward Lock, 1971.

PASALODOS, M. “Algunas consideraciones sobre la moda en la Belle Époque”, Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 107-112 [6]

PENA, P. “Indumentaria en España: el periodo isabelino (1830-1868)”. Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 95-106. [7]

PENA, P. “La moda en la Restauración, 1868-1890”, Indumenta, n. 2, 2011, pp. 6-34. [8]

PENA, P. El traje en el Romanticismo y su proyección en España (1828-1868).

Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, Subdirección General de Publicaciones Información y Documentación, 2008

PUERTA ESCRIBANO, R. La segunda piel: historia del traje en España: del siglo XVI al XIX. Valencia: Biblioteca Valenciana, 2006. 3

The Age of Napoleon. The Metropolitan Museum of Art, Nueva York, 1999.

TOUSSAINT-SAMAT, M. Historia técnica y moral del vestido, Madrid: Editorial Alianza, 1994.

WINGFIELD, L. English costume and fashion from the conquest to the regency.

London : Hope and Co. , [1884?]

Full de sala del Museo del Romanticismo de Madrid, dedicada a la moda femenina del segle XIX [9]

Nota: aquesta és una selecció bibliogràfica àmplia que pretén ser una aproximació al període de la peça.